

Jaarverslag
Rekenkamercommissie Tynaarlo 2023

VOORWOORD

De Rekenkamercommissie Tynaarlo (RKT) doet onderzoek naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gemeentelijk beleid. Uw raad kan de resultaten van de onderzoeken gebruiken bij de uitvoering van de kaderstellende en controlerende taken ten aanzien van het gemeentelijk beleid. Wij verwachten met deze onderzoeken bij te dragen aan de kwaliteit van het gemeentelijk openbaar bestuur.

Met dit jaarverslag brengen wij u op de hoogte van de activiteiten van de Rekenkamercommissie Tynaarlo in 2023 en leggen wij hierover verantwoording af.

Met vriendelijke groet,

Rekenkamercommissie Tynaarlo

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'P. de Winter', written in a cursive style.

Mevrouw dr. P. de Winter
Voorzitter

1.	ORGANISATIE	4
1.1.	Samenstelling Rekenkamercommissie Tynaarlo	4
1.2.	Wijzigingen naar aanleiding inwerkingtreding Wet Versterken decentrale rekenkamer	4
2.	ONDERZOEKEN	5
2.1	Doe Mee Onderzoek Volksvertegenwoordiging	5
2.2	Onderzoek besluitvorming bestemmingsplan vries Zuid	6
2.3	Doe Mee Onderzoek Klachtenafhandeling	6
2.4	Onderzoek participatie	7
3.	ACTIVITEITEN	7
4.	FINANCIEN	8

1. ORGANISATIE

De Rekenkamercommissie Tynaarlo (RKT) is in 2006 ingesteld door de gemeenteraad en bestaat uit drie externe leden met ondersteuning van een ambtelijk secretaris. De leden van de Rekenkamercommissie Tynaarlo zijn onafhankelijk en betrokken. Onafhankelijk omdat zij als externe leden niet werkzaam zijn voor de gemeente Tynaarlo noch op enigerlei wijze actief zijn in de plaatselijke politiek. Tegelijk voelt de Rekenkamercommissie zich sterk betrokken bij de gemeenteraad en de gemeentelijke organisatie.

Het doel is om de gemeenteraad extra handvatten te bieden voor de uitoefening van de kaderstellende en controlerende taken. Hiertoe verricht de Rekenkamercommissie Tynaarlo onderzoek naar de rechtmatigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid van het gemeentelijke beleid en bestuur.

1.1. SAMENSTELLING REKENKAMERCOMMISSIE TYNAARLO

De Rekenkamercommissie Tynaarlo bestond in 2023 uit:

- Mevrouw dr. P. de Winter, extern lid (voorzitter), wonende te Zuidhorn (benoemd per 1 januari 2021)
- De heer G. Huberts, extern lid, wonende te Sint Annen (benoemd per 1 januari 2021)
- Mevrouw H. van der Hoef, extern lid, wonende te Groningen (benoemd per 20 juni 2023)

De Rekenkamercommissie Tynaarlo werd in 2023 ondersteund door mevrouw R. Valk (tot 1 juni 2023) en mevrouw S. Puite (van 1 juni – 31 december 2023).

1.2 WIJZIGINGEN NAAR AANLEIDING INWERKINGTREDING WET VERSTERKEN DECENTRALE REKENKAMER

Met ingang van 1 januari 2023 is voor gemeenten en provincies de wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Op grond van de wet moet de gemeenteraad een onafhankelijke rekenkamer (zelfstandig of gemeenschappelijk) instellen en de leden benoemen. Hiervoor was er een overgangstermijn van een jaar na inwerkingtreding van de wet. Op 31 oktober 2023 heeft de gemeenteraad een lokale rekenkamer ingesteld, de [verordening Rekenkamer Tynaarlo 2023](#) vastgesteld en de leden benoemd, t.w.

- Mevrouw P. de Winter (voorzitter) te Zuidhorn;
- De heer W.G. Huberts (lid) te Sint Annen;
- Mevrouw H. van der Hoef (lid) te Groningen.

Door de wijziging in de wet is er niet langer sprake van een Rekenkamercommissie maar van een Rekenkamer.

In de wet is geregeld dat medewerkers van de griffie de onafhankelijke rekenkamer kunnen ondersteunen.

1.3 WERKWIJZE

Onderzoeksprotocol

De Rekenkamer Tynaarlo werkt met een onderzoeksprotocol. Dit onderzoeksprotocol is vastgesteld op 11 oktober 2021 en hierna gedeeld met de raad. In het eerste kwartaal 2024 wordt het protocol aangepast op basis van de wijzigingen in de Wet versterking decentrale rekenkamers. Het aangepaste protocol wordt aan de raad toegestuurd.

Het huidige protocol is te vinden op de raadswebsite.

<https://raad.tynaarlo.nl/Gepubliceerde-documenten-en-fotos/RKT/Onderzoeksprotocol-RKC-Tynaarlo-2021-getekend.pdf>

Onderzoeksprogramma en jaarverslag

Jaarlijks ontvangt de raad ter informatie het onderzoeksprogramma van de Rekenkamercommissie Tynaarlo. In het onderzoeksprogramma staat welke onderwerpen worden onderzocht en welke andere activiteiten zijn gepland. Jaarlijks ontvangt de raad een jaarverslag waarin de werkzaamheden van het voorafgaande jaar staan beschreven.

Vergaderingen en bijeenkomsten

De Rekenkamercommissie Tynaarlo is in twaalf reguliere vergaderingen bijeengekomen.

Op 2 oktober is er een overleg geweest met uw raad om input op te halen voor het onderzoeksprogramma 2024. Daarnaast zijn andere vergaderingen en bijeenkomsten bijgewoond, bijvoorbeeld het gezamenlijk overleg van de Drentse Rekenkamers. Verder is de Rekenkamer Tynaarlo lid van de Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers & Rekenkamercommissies (NVR).

2. ONDERZOEKEN

In 2023 zijn er meerdere onderzoeken aan de orde geweest:

- Doe mee onderzoek Volksvertegenwoordiging
- Onderzoek besluitvorming bestemmingsplan Vries Zuid
- Doe Mee onderzoek Klachtenafhandeling
- Onderzoek Participatie

2.1 DOE MEE ONDERZOEK VOLKSVERTEGENWOORDIGING

De Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVR) stelt de leden elk jaar in de gelegenheid om deel te nemen aan een gezamenlijk onderzoek (zogenoemd DoeMee-onderzoek). In 2022 ging het DoeMee-onderzoek over de staat van de ondersteuning van de volksvertegenwoordiging in het decentraal bestuur. Dit is een belangrijk thema omdat de gemeenteraad haar werk in een steeds complexere omgeving doet met maatschappelijke uitdagingen. Om de kaderstellende en controlerende rol goed te kunnen blijven vervullen, is een goede ondersteuning nodig. De inventarisatie die dit DoeMee-onderzoek geeft inzicht in de randvoorwaarden en uitgangspunten bij die ondersteuning. Het onderzoek is in de tweede helft van 2022 uitgevoerd PBLQ. De centrale vraag van het onderzoek was: *Hoeveel is de volksvertegenwoordiging bereid voor haar eigen ondersteuning uit te geven?* Aan het onderzoek hebben 70 gemeenten, 6 provincies en 6 waterschappen meegedaan. Het geeft daarmee een goed beeld hoe de positie van de gemeente Tynaarlo is ten opzichte van andere gemeenten.

Op 8 mei 2023 heeft de Rekenkamercommissie u een Rekenkamerbrief gestuurd over de uitkomsten van het onderzoek. In de deelnemende gemeenten herkennen griffie(r)s de toenemende uitdagingen die in het onderzoek naar voren zijn gekomen. Griffies streven naar structurele professionalisering, vragen (en krijgen) structureel meer budget en sturen planmatig op - in overleg met de volksvertegenwoordiging overeengekomen - ambities. Ze maken ook meer proces- en inhoudelijke afspraken met het college van B&W en de ambtelijke organisatie. 'Maar in de waan van de dag, die nu eenmaal eigen is aan de politiek, worden al deze goede voornemens geregeld doorkruist. Al met al is er nog een wereld te winnen.' (verdiepende rapportage, pagina 17). Het advies van de Rekenkamercommissie aan de raad is dan ook om in samenspraak met de griffier de ambities en budgetten voor de ondersteuning van de raad van Tynaarlo regelmatig te bespreken. Het is belangrijk

om na te gaan welke ambities er zijn ten aanzien van ondersteuning vanuit de griffie en of de huidige ondersteuning daarbij nog steeds passend is.

2.2 ONDERZOEK BESLUITVORMING BESTEMMINGSPLAN VRIES ZUID

Op 15 december 2020 heeft de raad van de gemeente Tynaarlo het bestemmingsplan Vries Zuid vastgesteld. Dit bestemmingsplan voorziet in de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk met maximaal 75 woningen aan de zuidzijde van het dorp Vries. Het plan moet – aldus de toelichting – een gemêleerde woonwijk mogelijk maken met grondgebonden woningbouw, waarbij afhankelijk van vraag en behoefte zowel ruimte is voor vrijstaande woningen en tweekappers, als ook voor sociale huurwoningen en goedkopere koopwoningen c.q. starterswoningen.

De Rekenkamer Tynaarlo wil met zorgvuldig onderzoek en een positief-kritische houding bijdragen aan de transparantie van het gemeentelijk handelen en het verbeteren van de kwaliteit van gemeentelijk openbaar bestuur. De Rekenkamer heeft naar aanleiding van signalen vanuit de gemeenteraad onderzoek laten uitvoeren naar de wijze waarop de raad invulling heeft gegeven aan zijn kaderstellende rol bij het ruimtelijk besluitvormingsproces rondom de ontwikkeling van de woonwijk Vries Zuid. Onderzoeksbureau Pro facta heeft het onderzoek onder regie van de Rekenkamercommissie Tynaarlo uitgevoerd. Het doel van het onderzoek was om hieruit lessen te trekken voor het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van de raad bij toekomstige ruimtelijke besluitvormingsprocessen.

De Rekenkamercommissie heeft het onderzoeksrapport in een bijeenkomst met de raad op 2 oktober 2023 opgeleverd aan de gemeenteraad van Tynaarlo. De gemeenteraad heeft op 28 november 2023 ingestemd met de volgende aanbevelingen:

Bij toekomstige ruimtelijke besluitvormingsprocedures duidelijke kaders te stellen door:

- a. Belangrijke begrippen te omschrijven;
- b. Beleidsuitgangspunten en dilemma's te bespreken;
- c. Een gezamenlijke opdracht aan het college te geven en;
- d. Vaste momenten af te spreken waarop het college verantwoording aflegt over de voortgang van de voorbereiding en uitvoering van een bestemmingsplan dan wel omgevingsplan.

2.3 DOE MEE ONDERZOEK KLACHTENAFHANDELING

Het Doe Mee-onderzoek 2023 geeft inzicht in de manier waarop klachtbehandeling binnen decentrale overheden is georganiseerd, en hoe de volksvertegenwoordiging hierover wordt geïnformeerd. Tevens geeft het inzicht in de wijze waarop verbonden partijen, gemeenschappelijke regelingen en andere organisaties die taken namens of in opdracht van de overheid uitvoeren, omgaan met klachten.

De klachten die in dit onderzoek centraal staan, zijn klachten gericht op gedragingen van bestuurders of ambtenaren. Te denken valt aan klachten over persoonlijke behandeling door medewerkers of bestuurders, het niet reageren op vragen of het krijgen van te weinig, onjuiste of misleidende informatie. Het klachtrecht heeft geen betrekking op meldingen in het kader van de openbare ruimte.

Het onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau TwynstraGudde en is in december afgerond. In het eerste kwartaal van 2024 zal de Rekenkamer Tynaarlo u nader over de uitkomsten van het onderzoek informeren.

2.4 ONDERZOEK PARTICIPATIE

In het onderzoeksprogramma van de Rekenkamer Tynaarlo 2023 is het onderwerp burgerparticipatie aangekondigd. Burgerparticipatie is een actueel thema. Gemeenten zijn verplicht participatiebeleid op te stellen. Ook in de nieuwe Omgevingswet gaat participatie een belangrijke rol spelen.¹

Eén van de thema's uit het coalitieakkoord 2022-2026 'iedereen hoort erbij en doet ertoe!' is participatie. Hierin is opgenomen dat burgerparticipatie, meer dan voorheen, een regulier onderdeel van het gemeentelijk handelen wordt. De gemeente wil, door toepassing van burgerparticipatie, de denkkraft en energie van de inwoners zo goed mogelijk inzetten. De ambitie van de gemeente Tynaarlo is dat participatie bijdraagt aan de kwaliteit van plannen en beleidsontwikkeling, een zorgvuldige afweging van belangen, betrokkenheid van belanghebbenden en belangstellenden bij de plannen en hun woon- of leefomgeving, en de wens van belanghebbenden en belangstellenden om mee te denken en mee te praten (Programmabegroting 2022).

Aan de hand van een analyse van een aantal recente participatietrajecten (op verschillende domeinen) wil de Rekenkamer in beeld brengen wat de inbreng van burgers in dat traject is geweest en op welke manier dit is verwerkt in beleid. De doelstelling is vooral om de raad te informeren over het verloop en de opbrengst van burgerparticipatie in een aantal concrete trajecten en om hier lessen uit te trekken voor de (mogelijke) verdere ontwikkeling van burgerparticipatie in de gemeente Tynaarlo.

Het onderzoeksbureau PBLQ voert het onderzoek uit, onder aansturing van de Rekenkamer. Inmiddels heeft een startgesprek plaatsgevonden met de raad en ambtelijke organisatie (15 januari 2024). Volgens planning zal het onderzoek in het derde kwartaal van 2024 aan de raad worden gepresenteerd.

3. ACTIVITEITEN

3.1 Overleg met de fractievoorzitters/ specialisten van de gemeenteraad

Omdat het belangrijk is om te weten wat er speelt en leeft in politiek Tynaarlo is er een jaarlijks overleg met raadsleden. In 2023 vond het overleg plaats op maandag 2 oktober. In dit overleg is input opgehaald voor het jaarprogramma 2024. Ook is er periodiek afstemming met het audit comité. Dit overleg staat gepland voor maart 2024.

3.2 Contacten met regionale rekenkamercommissies

Naar aanleiding van twee onderzoeken die in 2017 in samenwerking met andere rekenkamercommissies uit de regio zijn uitgevoerd, worden er contacten onderhouden met rekenkamercommissies in de regio. Drie keer per jaar komen afgevaardigden van alle Drentse rekenkamers bijeen. In dit overleg worden ervaringen uitgewisseld, onderzoeken gedeeld en potentiële onderwerpen voor nieuwe Rekenkameronderzoeken met elkaar besproken. Ook vinden er gemeenschappelijke onderzoeken plaats waar alle Drentse rekenkamers (rekenkamercommissies) aan deel kunnen nemen. Mevrouw De Winter is de contactpersoon namens de rekenkamer Tynaarlo.

¹ <https://vng.nl/artikelen/participatie-onder-de-omgevingswet-wat-moet-mag-en-niet-kan-als-gemeente>

3.3 Oproep ideeën inwoners

De Rekenkamer Tynaarlo vindt het belangrijk om van inwoners te horen welke ideeën er zijn voor onderzoek. In december 2023 is er een oproep geplaatst op de gemeentepagina en de LinkedIn pagina van de Rekenkamer Tynaarlo.

3.4 Infographic

Om het belang van de rekenkamer te verduidelijken aan belanghebbenden en geïnteresseerden heeft de RKT in 2022 een infographic laten ontwerpen. Dit dient als doel om op een eenvoudige wijze de nut en noodzaak van het rekenkamerwerk onder de aandacht te brengen. Deze infographic vindt u terug op de website van de raad. De infographic wordt tevens meegestuurd in contact met de raad en inwoners.

3.5 LinkedIn

De Rekenkamer Tynaarlo heeft haar eigen [LinkedIn pagina](#). Hier plaatst zij eigen onderzoeken, interessante onderzoeken van andere Rekenkamers en onderzoeken van de Noordelijke Rekenkamer. Inmiddels zijn er 95 volgers.

4. FINANCIEN

Begroting 2023	Bestede bedragen 2023	Raming 2024	Toelichting begrotingsposten
€ 37.866,22	€ 22.066,22	€ 39,116,91	kosten externe leden/ begeleiding en onderzoeken

In de begroting 2023 is voor de Rekenkamercommissie Tynaarlo een totaalbedrag beschikbaar van € 37.866,22 Er is € 22.066,22 als volgt besteed:

Vacatie- en reiskosten van externe leden.	€ 6.134,01
Kosten onderzoek gemeentegronden :	€ 800,00
Kosten onderzoek Vries Zuid :	€ 6.970,00
Kosten opstart onderzoek Participatie :	€ 6.346,00
Kosten Doe Mee onderzoek Klachtenafhandeling:	€ 500,00
Kosten Doe Mee onderzoek Energiebesparing (2024):	€ 500,00
Lidmaatschap Nederlandse Vereniging van Rekenkamers :	€ 410,22
Overig :	€ 405,79
Totaal :	€ 22.066,22